

Etelä-Savon hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasääntöluonnos

1 § Vanhusneuvoston tarkoitus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaisesti aluehallituksen tulee asettaa ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Vanhusneuvosto on hyvinvointialueen lakisääteinen vaikuttamistoimielin.

Vanhusneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vanhusneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä.
(Hyvinvointialuelaki 32 §)

Vanhusneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vanhusneuvosto arvioi olevan merkitystä, ikääntyneen väestön ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vanhusneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. (Hyvinvointialuelaki 32 §)

Vanhusneuvostosta säädetään myös laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista (980/2012).

Ikääntyneiden väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain 11 §:n mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun ikääntyneen väestön tukemiseksi tehtävän suunnitelman valmisteluun ja 6 §:ssä tarkoitettuun palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin.

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:n mukaan aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt,

puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vanhusneuvoston kanssa.

Vanhusneuvoston tavoitteena on edustaa ikäihmisiä hyvinvointialueen päätöksenteossa ja tuoda esiin ikäihmisten ajatuksia toimielinten käsittelyssä

2 § Vanhusneuvoston tehtävät

1. Seuraa ikäihmisten näkökulmasta hyvinvointialueen päätöksentekoa erityisesti heille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestämiseksi sekä niiden saatavuuden parantamiseksi
2. Tekee aloitteita ja esityksiä ja antaa lausuntoja ikäihmisiä koskevissa asioissa
3. Edistää laaja-alaisesti ikäihmisten osallisuus-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia
4. Edistää yhteistyötä kunnan vanhusneuvostojen ja hyvinvointialueen vanhusneuvoston välillä
5. Seuraa hyvinvointialueen strategiaa ikäihmisten kannalta.
6. Vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat soveltuvat ikäihmisten tarpeisiin.

3 § Asettaminen ja kokoonpano

Vanhusneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä niin, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja ja varaedustaja.

Lisäksi valitaan yksi edustaja neljästä eläkeläisjärjestöstä ja heidän varaedustajat.

Vanhusneuvoston toimintakausi on valtuustokausi.

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Vanhusneuvoston sihteerinä toimii hyvinvointialueen nimeämä henkilö.

4 § Vanhusneuvoston edustajien valinta eri toimielimiin

Hallintosäännön mukaan vanhusneuvoston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksessa.

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan edustajat ja heille henkilökohtaiset varajäsenet hallintosäännöissä mainittuihin lautakuntiin: palvelu- ja tulevaisuuslautakunta, turvallisuuslautakunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta (Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosääntö, 11 – 13 §). Lautakunnat kutsuvat vanhusneuvoston jäsenen kokouksiinsa puhe- ja läsnäolo-oikeudella, pois lukien salassa pidettävät asiat.

5 § Kokousmenettelyt

Vanhusneuvoston kokouksissa noudatetaan soveltuvin osin hyvinvointialueen hallintosäännön kokousmenettelyä koskevia määräyksiä. Vanhusneuvoston jäsenten kokouspalkkiot, ansionmenetykset ja kustannusten korvausten määräytymisestä päättää hyvinvointialueen aluehallitus.

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus päättänyt 4.7.2022, että vanhusneuvoston jäsenille maksetaan kokouksesta kokouspalkkiot ja aiheutuneet matkakustannukset sekä ansiomenetykset. Vanhusneuvoston jäsenelle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut. Taksi- ja invataksikulujen korvaamiseksi on mahdollista saada hyvinvointialueelta maksusitoumus, joka mahdollistaa taksiryttäjälle taksikustannusten laskuttamisen suoraan hyvinvointialueelta.

Vanhusneuvoston kokoukset järjestetään läsnäolo- ja hybridikokouksina Etelä-Savossa.

Vanhusneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja asialista lähetetään jäsenille viikkoa ennen kokousta.

Neuvoston sihteerinä toimii hyvinvointialueen nimeämä työntekijä.

Varsinainen neuvoston jäsen ilmoittaa poissaolon kokouksesta kokouksen varajäsenelle ja sihteerille.

Vanhusneuvoston kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hyväksytyt pöytäkirjat ovat nähtävillä hyvinvointialueen internetsivuilla. Pöytäkirjojen tarkistajina toimii kaksi neuvoston jäsentä.

Pöytäkirjojen tarkistamismenettelynä suositetaan sähköpostin välityksellä tapahtuvaa tarkistamista. Jos tarkistusvuorossa olevalla jäsenellä ei ole sähköpostiosoitetta, sovitaan menettelystä erikseen.

Hyvinvointialue antaa vanhusneuvostolle mahdollisuuden käyttää toimisto-, yms. palveluita ja osoittaa tarvittaessa sihteerille toimitilat niihin liittyvine kalusteineen ja varusteineen sekä vanhusneuvostolle kokoustilan.

6 § Talous ja resurssit

Vanhusneuvosto laatii vuosittain toimintakertomuksen, seuraavan vuoden toimintasuunnitelman sekä talousarvion.

7 § Yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimien kanssa

Pyritään avoimeen tiedonkulkuun kuntien vanhusneuvostojen kanssa, jonka lisäksi puheenjohtaja toimii tiedonkulun yhteyshenkilönä hyvinvointialueen aluevaltuuston kanssa.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsenet huolehtivat tiedottamisesta kuntiin.